

ધોરણ - ૬		અભ્યાસક્રમ પ્રથમ સત્ર 2019-20		વિષય : ગુજરાતી
માસ	પ્રકરણ	વ્યાકરણ	નિબંધ	
જૂન	પાઠ-૧. રેલવે સ્ટેશન કાચ-૨. હિંદમાતાને સંબોધન (મુ.પા.)	-	આપણો દેશ	
જુલાઈ	પાઠ-૩ દ્વિદલ પાઠ-૪, રવિશંકર મહારાજ પુનરાવર્તન-૧	* ગુજરાતી શબ્દકોશનો ઉપયોગ * શબ્દો અર્થ * અર્થપુર્ખ વાક્યરચના	વર્ષાત્મતુ	
ઓગસ્ટ	કાચ-૫, મહેનતની મોસમ (મુ. પા.) પાઠ-૬ લેખણ જાહી નો રહી	વિરામચિહ્નો (૧) અર્ધવિરામ (;) (૨) ગૂરુવિરામ (:) (૩) અવતરણચિહ્ન (‘ ’) (“ ”)	ગદ્યાર્થગ્રહણ	
સપ્ટેમ્બર	પાઠ-૭, પગલે પગલે પાઠ-૮, બિરબલની યુક્તિ	સંશો (૧) જીતિવાચક (૨) વાકિતવાચક (૩) દ્વયવાચક (૪) સમૂહવાચક (૪) ભાવવાચક સંશો	પત્રલેખન રમતું મહાવ	
ઓક્ટોબર	પાઠ-૯, પાદર પુનરાવર્તન-૨		મારા બાળપણના યાદગાર પ્રસંગ	
• પાઠની નીચેની ભાષા સજ્જતા કરાવવી.				
ધોરણ - ૬		અભ્યાસક્રમ દ્વિતીય સત્ર 2019-20		વિષય : ગુજરાતી
માસ	પ્રકરણ	વ્યાકરણ	નિબંધ	
નવેમ્બર	કાચ-૧૦, આલાલીલા વાંસડિયા (મુ.પા.) પાઠ-૧૧, એક જાહી પત્રની વાર્તા	કિયાપદ-સ્થિતિદર્શક-ઘટનાદર્શક	યોગ : જીવન	
ડિસેમ્બર	કાચ-૧૨, રાવણનું મિથ્યાભિમાન પાઠ- ૧૩ સાગકાંઠાનો પ્રવાસ પુનરાવર્તન-૩	નામપદ અને કિયાપદ મહાવરો.	તમે કરેલા પ્રવાસનું વર્ણન	
જાન્યુઆરી	પાઠ-૧૪. સારા અક્ષર કાચ-૧૫, ગુજરાત મોરી મોરી રે મળતા મળી ગઈ....થી હેયાના હીર પાઈ સુધી (મુ. પા.)	વિશેષજ્ઞ અને વિશેષ	મુદ્રા પરથી વાર્તા	
ફેબ્રુઆરી	કાચ-૧૬ માતૃહદ્ય પાઠ-૧૭, સુગંધ કચ્છની	કિયા વિશેષજ્ઞ	માતૃપ્રેમ	
માર્ચ	કાચ-સુભાષિત પુનરાવર્તન-૪		પદ્યાર્થગ્રહણ	
• પાઠની નીચેની ભાષા સજ્જતા કરાવવી.				
ખાસ અગત્યની સૂચના : પ્રથમ સત્ર તથા દ્વિતીય સત્રની ૫૦ માર્કની પરીક્ષામાં નિબંધનો કોર્સ સમગ્ર રહેશે. (જૂનથી ઓક્ટોબર, નવેમ્બરથી માર્ચ)				

દોરણા - ૬ અભ્યાસકર્મ પ્રથમ સત્ર - 2019-20 વિષય : ગુજરાતી
જૂન થી ઓક્ટોબર. પ્રશ્નપત્રનું માટેખું - 2019-20 કુલ ગુણા : ૮૦

પ્ર.૧	પાઠ્યપુસ્તકના આધારે દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી તેનો ક્રમ-અક્ષર પ્રશ્નની સામે આપેલા ☐ માં લખો.	(૨૦)
પ્ર. ૨ (અ)	નીચેના પ્રશ્નોના પાંચ-છ વાક્યમાં મુદ્દાસર જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૧૦)	
(બ)	નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૦૫)	
પ્ર. ૩ (અ)	કાવ્યપંક્તિનું પૂર્ણ કરો. અથવા કાવ્યપંક્તિનો ભાવાર્થ લખો. (૦૨)	
(બ)	સૂચના મુજબ લખો. (૦૯)	
	પાઠની નીચેની ભાષા સજ્જતાને તથા વિષયવસ્તુને આધારે કોઈપણ પ્રશ્નો પૂછશે.	
(ક)	જવાબ લખો. (ગમે તે ચાર) (૦૪)	
પ્ર. ૪ (અ)	ગમે તે એક વિશે લખો. (૦૫)	
	ગદાર્થગ્રહણ અથવા પત્રલેખન	
(બ)	સૂચના મુજબ લખો. (૦૫)	
	પાઠના આધારે / ભાષા સજ્જતાના આધારે કોઈપણ પ્રશ્ન પૂછશે.	
(ક)	જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૦૫)	
પ્ર. ૫ (અ)	નિબંધ લખો. (ગમે તે એક) (૦૮)	
	૧. અભ્યાસદર્શન	
	૨. પાઠ્યપુસ્તકની બહારનો	
	૩. પાઠ આધારિત	
(બ)	ટૂંકનોંધ લખો. પાત્ર પરિયય, સ્થળ પરિયય, પાઠ્યપુસ્તકના આધારે પૂછશે. (ગમે તે એક) (૦૪)	
(ક)	નીચેના પ્રશ્નો જવાબ વિચારીને લખો. (૦૨)	
(ઢ)	સૂચના મુજબ કરો. (૦૧)	

નિબંધોની ચાઈ :

- પાઠ્ય પુસ્તકના આધારિત
- (૧) રેલ્વે સ્ટેશનની મુલાકાત
 - (૨) રવિશંકર મહારાજ
 - (૩) ખેતીનું મહત્વ
 - (૪) ગામડાંનું જીવન
 - (૫) પ્રાર્થનાનું મહત્વ

- * પાઠ્ય પુસ્તક સિવાયના નિબંધ
- (૧) મારો શોખ
 - (૨) મને શાળા ખૂબ ગમે છે
 - (૩) વિદ્યાર્થી અને શિસ્તપાલન
 - (૪) ઉનાળાનો બપોર
 - (૫) આપણા તહેવારો

ધોરણ - ૬ અભ્યાસક્રમ પ્રથમ સત્ર - 2019-20 વિષય : ગુજરાતી
જૂન થી ઓક્ટોબર. પ્રજનપત્રનું માળખુ - 2019-20 કુલ ગુણા : ૭૦

- પ્ર.૧ પાઠ્યપુસ્તકના આધારે દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાથી સાચો વિકલ્પ
શોધી તેનો ક્રમ-અક્ષર પ્રશ્નની સામે આપેલા માં લખો. (૧૫)
- પ્ર. ૨ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના પાંચ-છ વાક્યમાં મુદ્દાસર જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૧૦)
(બ) નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૦૫)
- પ્ર. ૩ (અ) કાવ્યપંક્તિનું પૂર્ણ કરો. અથવા કાવ્યપંક્તિનો ભાવાર્થ લખો. (૦૨)
(બ) સૂચના મુજબ લખો. (૦૮)
- પાઠીની નીચેની ભાષા સજ્જતાને આધારે કોઈપણ પ્રશ્ન પૂછશો.
(ક) જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૦૫)
- પ્ર. ૪ (અ) ગમે તે એક વિશે લખો. (૦૫)
- પદ્ધાર્થગ્રહણ અથવા મુદ્દા પરથી વાર્તાવૈભન
(બ) સૂચના મુજબ લખો. (૦૫)
- પાઠ્ય પુસ્તકની ભાષા સજ્જતાના તથા વિષયવસ્તુને આધારે કોઈપણ પ્રશ્ન પૂછશો.
(ક) જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૦૫)
- પ્ર. ૫ (અ) નિબંધ લખો. (ગમે તે એક) (૦૬)
૧. અભ્યાસદર્શન
 ૨. પાઠ્યપુસ્તકની બહારનો
 ૩. પાઠ આધારિત
- (બ) ઢૂંકનોંધ લખો. (પાત્ર પરિચય, સ્થળ પરિચય, પાઠ્યપુસ્તકના આધારે પૂછશો.) (ગમે તે એક) (૦૨)
- (ક) નીચેના પ્રશ્નનો જવાબ વિચારીને લખો. (૦૨)

નિબંધોની ચાદી :

પાઠ્ય પુસ્તકના આધારિત

- (૧) ગૌરવશાળી ગુજરાત
- (૨) સારા અક્ષરનું મહત્વ
- (૩) જનસેવા એ જ પ્રભુસેવા
- (૪) કંઘની રમણીયતા
- (૫) શ્રમનું મહત્વ

* પાઠ્ય પુસ્તક સિવાયના નિબંધ

- (૧) આર્દ્ધ વિદ્યાર્થી
- (૨) નર્મદામૈયા
- (૩) મારો પ્રિય નેતા
- (૪) પુસ્તકની મૈની
- (૫) દરિયાકિનારાની સાંજ

ખાસ સૂચના : ૨૦ માર્ક શરૂ, અર્થ, વિનુક્લાર્થી તથા ભાષાસજ્જતાનું મૂળ વ્યાકરણ

પ્રજ્ઞનપત્રનું માટેજુ - 2019-20

ધોરણ - ૬

વિષય : ગુજરાતી

કુલ ગુણા : ૭૦

- પ્ર.૧ (અ) પાઠ્યપુસ્તકને આધારે નીચે આપેલા વિદ્યાનોનો સાચો વિકલ્પ
પસંદ કરી તેનો કમ અક્ષર માં લખો.** (20)
- (૧) નીચેનામાંથી કૃયું જહેર સ્થળ નથી ?
 - (A) શાળા
 - (B) ગ્રામ પંચાયત
 - (C) આપણું ઘર
 - (D) આરોગ્ય કેન્દ્ર
 - (૨) હિંદમાતાને કાવ્ય દ્વારા કયો ભાવ પ્રગટ થયો છે ?
 - (A) ધર્મભાવ
 - (B) રાષ્ટ્ર પ્રેમ
 - (C) પ્રજા પ્રેમ
 - (D) દેવપ્રીતિ
 - (૩) ભગવાનની મૂર્તિ કોણ ઘડી રહ્યું હતું ?
 - (A) શિલ્પી
 - (B) લુહાર
 - (C) સોની
 - (D) સુથાર
 - (૪) રવિશંકર મહારાજના જન્મ દિવસે કયો તહેવાર હતો ?
 - (A) મહાશિવરાની
 - (B) નવરાત્રિ
 - (C) ઉત્તારાયણ
 - (D) શરદ પૂર્ણિમા
 - (૫) કવિએ કઈ મોસમને ‘મહેનતની મોસમ’ કહી છે ?
 - (A) લાણવાની
 - (B) વસંતઋતુની
 - (C) ચોમાસાની
 - (D) શિયાળાની
 - (૬) ‘કૃપાળમાં ઊગે વાળતો ભાલમાં ઊગે ઝાડ’—આ પંક્તિને શું કહેશો ?
 - (A) રૂઢિપ્રયોગ
 - (B) કહેવત
 - (C) વિચાર-વિસ્તાર
 - (D) કવિતા
 - (૭) ‘પગલે-પગલે’ કાવ્યના કવિનું નામ જણાવો.
 - (A) સંતબાલ
 - (B) સંતકબીર
 - (C) સંતમુનિ
 - (D) સંતદયાળ
 - (૮) બાદશાહ કોણી વાત સાંભળીને વિચારમાં પડી ગયા ?
 - (A) બેગમની
 - (B) સિપાઈની
 - (C) બિરબ્લની
 - (D) ઝડુવાળાની
 - (૯) લેખક ગામનો જીવતો જાગતો ચોપડો કોણે કહે છે ?
 - (A) પુસ્તકાલયને
 - (B) વૃક્ષને
 - (C) ગોદરાને
 - (D) ભવાઈ કરનારાઓને
 - (૧૦) દુકાનદાર પાસે યુવકે કયા ફોન માટે મંજૂરી માંગી ?
 - (A) પાલિક ફોન
 - (B) મોબાઈલ ફોન
 - (C) સેલ્ફ્યુલર ફોન
 - (D) ગ્રામ ફોન
 - (૧૧) રવિશંકર મહારાજને ‘માણસાઈના દીવા’ કોણે કહ્યા છે ?
 - (A) ગાંધીજીએ
 - (B) જવેરચંદ મેધાણીએ
 - (C) મહેન્દ્ર મેધાણીએ
 - (D) ધીરુભાઈએ
 - (૧૨) વરસાટ વરસ્યા પછી સીમ કેવી બને છે ?
 - (A) કંકુવરણી
 - (B) સોનાવરણી
 - (C) ઘઉવરણી
 - (D) રક્તવરણી

(૧૩) કહળસંગ ગાહું જોડીને ધંધુકે શું કરવા ગયા હતા ?

(A) હટાણું (B) ફરવા (C) ગામ જોવાં (D) ગોળ લેવા

(૧૪) કવિએ પંથ કેવી રીતે કાપવાની વાત કરી છે ?

(A) ધીરે-ધીરે (B) ઉતાવળે (C) અંતરઉજાળીને (D) નામ ઉજાળીને

(૧૫) રાજ્ય પર કયા રાજાએ ચડાઈ કરી ?

(A) બુંદેલખંડના (B) ઝારખંડના (C) ઉત્તરખંડના (D) પુષ્ટખંડના

(૧૬) ગોંદરે ઢોરને પાણી પીવા બનાવેલા કુંડને શું કહે છે ?

(A) ખાડો (B) હવાડો (C) કુંડ (D) જળવાડો

(૧૭) 'ફરી ફરીને ચીજવસ્તુ વેચનાર' શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ કયો ?

(A) ઘેરિયો (B) દુકાનદાર (C) ફેરિયો (D) વેપારી

(૧૮) નીચેનામાંથી કયા શબ્દની જોડણી સાચી છે ?

(A) વાલ્મીકિ (B) વાલ્મિકી (C) વાલ્મિકિ (D) વાલ્મીકી

(૧૯) ધરતી શબ્દનો સમાનાર્થી શબ્દ કયો છે ?

(A) ભૂમિ (B) આભ (C) લાગ (D) ભાપ

(૨૦) નીચેનામાંથી કયું જોડકું વિરોધી શબ્દોનું નથો ?

(A) રોગી × નીરોગી (B) નિર્ધન × તવંગર

(C) શાની × નિરક્ષર (D) અસર × કઠોર

પ્ર. ૨(અ) નીચેના પ્રશ્નોના પાંચ-છ વાક્યમાં મુદ્દાસર જવાબ લખો.

(ગમે તે પાંચ) (૧૦)

(૧) ભારતમાં વસતી પ્રજાને કવિ સમાજ શા માટે ગાડો છે ?

(૨) સત્રીનો જવાબ સાંભળીને યુવક કેમ ખુશ થયો ?

(૩) રવિશંકર મહારાજના કાર્યોથી સમાજના લોકોને શો લાભ થયો ?

(૪) કહળસંગ બાચકું લેવાની ના શા માટે પાડે છે ?

(૫) બાદશાહને પોતાનો દહાડો બગડશે એવું કેમ લાગ્યું ?

(૬) ગામનું ગોદરું શાથી જીવંત લાગતું હતું ?

(૭) નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો.

(ગમે તે પાંચ) (૦૫)

(૧) ભારતમાતાના સંતાનો છેલ્લે શી પ્રાર્થના કરે છે ?

(૨) શિલ્ખી ભગવાનની મૂર્તિ શામાંથી ઘડી રહ્યો હતો ?

- (૩) રવિશંકર મહારાજનો જીવનમંત્ર શો હતો ?
 (૪) સીમમાં શું શું લઈ જવા કહેયું છે ?
 (૫) પગલે પગલે કાવ્યમાં કવિ સ્વાર્થ સામે જોવાની કેમ ના કહે છે ?
 (૬) બિરબલ શા માટે મરક મરક હસવા લાગ્યો ?

પ્ર. ૩ (અ) કાવ્યપંક્તિની સૂર્ણા કરો. (૦૨)

રંગે સંગે કામ કરીએ.....
ભગવાન રે...ભાઈ ! મોસમ.

- (૭) સૂર્યના મુજબ લખો.
 * નીચેના વાક્યોને ઘટનાક્રમમાં ગોઠવો. (૦૨)
 (૧) બાદશાહ પાછો ફર્યો અને ફરી જમવા બેઠો.
 (૨) “મારી છેલ્લી ઈચ્છા બાદશાહ સલામતનાં દર્શન કરવાની છે.”
 (૩) બાદશાહને જોઈ એણે ઝાડું ઊચું કરી પોતાનું મોં ઢાંકી દીધું.
 (૪) સિપાઈઓઅ પેલા બિચારાનો નોકરને પકડીને કેદખાનમાં પૂરી દીધું.
 * વ્યવહારમાં ઉપયોગમાં લેવાતી કોઈ પણ એક કહેવતો લખો. (૦૧)

(૧)

* નીચેના ઇટિપ્રોગનો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો. (૦૨)

(૧) પંથ કાપવો –

(૨) મૂછ મરડવી –

* નીચેના શાદેસમૂહ માટે એક શાદે લખો. (૦૨)

(૧) જેના શુકન ખરાબ ગણાતાં હોય તેવું –

(૨) માટીની ભીતનું નાનું ઘર –

(૩) સવારનો નાસ્તો –

(૪) પથર કે લાકડામાં કોતરકામ કરનાર –

* નીચેના શાદે જોડકાના અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો. (૦)

(૧) અંતર –

વાક્ય –

(૨) અતાર –

વાક્ય –

(ક) જવાબ લખો. (ગમે તે ચાર)

(૦૪)

- (૧) સ્વચ્છતાને લગતું એક સૂત્ર લખો.
- (૨) કવિ વંદન સ્વીકારવાનું કોણે કહે છે ?
- (૩) કહેણસંગને કોણે ઠપકો આયો ?
- (૪) પગલે—પગલે કાવ્યમાં કવિ સૌને શું પ્રગટાવવાનું કહે છે ?
- (૫) ગોદરા આગળ ઊભેલી પણિયારીઓને માથે શું હોય છે ?

૫. ૪ (અ) ગમે તે એક વિશે લખો.

(૦૫)

(૧) નીચેનો ગદ્યખંડ વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

વૃક્ષો અન્યના સુખને માટે છાંયડો આપે છે. પોતે તાપમાં તપીને અને અસહ્ય ગરમી વેઠીને બીજાને પોતાના ફળ આપે છે. પરોપકારી મનુષ્યો એવા જ હોય છે. જો આ નાશવંત કાયાનો ઉપયોગ પરોપકાર્યે ન થવાનો હોય તો તેની ઉપયોગિતા શી ? સુખડ જેમ વધારે ઘસાય તેમ વધારે સુવાસ આપે. શેરડી જેમ વધારે પિલાય તેમ વધારે રસ આપે, સોનુ જેમ વધારે તપે તેમ વધારે ચણકાટ ધારણ કરે. ઉદાર મનુષ્યો પ્રાણાને પણ પોતાના સદ્ગુણો તજીતા નથી. જે બીજાને માટે જીવનો નથી તેનું જીવન નિરર્થક છે. જીવવા ખાતર જીવનું એ તો કાગડા—કૂતરાનું જીવન. જેઓ સૃષ્ટિના કલ્યાણમાં પ્રાણ પાથરે છે. તેઓ પોતાનું જીવન સાર્થક કરે છે.

પ્રશ્નો : ૧. વૃક્ષોનું જીવન આપણને શું શીખવે છે ?

૨. સુખડ, શેરડી અને સોનાની શી વિશેષતા છે ?

૩. કોનું જીવન નિરર્થક છે ?

૪. કાગડા—કૂતરાનું જીવન કોણે કહેવાય ?

૫. ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

અથવા

(૧) પત્રલેખન

* તમારી શાળામાં ઉજવાયેલા રમતોત્સવનું વર્ણન કરતો પત્ર તમારા મિત્રને લખો.

(બ) સુચના મુજબ કરો.	(૦૨)
(૧) નીચેના શબ્દનો અર્થ આપી વાક્યપ્રયોગ કરો.	
(૧) શાન – વાક્ય –	
(૨) મલક – વાક્ય –	
(૩) નીચે આપેલ વાક્યમાં લીટી દોરેલ શબ્દનો સંઝા પ્રકાર જણાવો. (૦૩)	
(૧) ગરીબોની કબર પર <u>ધી</u> ના દીવા થાય છે. (૨) <u>બીરબલ</u> ચતુર હતો. (૩) યાત્રીઓનો <u>કાફિલો</u> જઈ રહ્યો છે.	
(૪) જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ)	(૦૪)
(૧) નીચેના શબ્દોને શબ્દકોશના ક્રમમાં ગોઠવો. પ્રવૃત્તિ, પ્રયત્ન, પ્રતિજ્ઞા, પ્રથમ (૨) આપેલ વાક્યમાં યોગ્ય વિરામ ચિહ્નો મૂકો. (૧) સહુ જન જંપી ગયું નરી નીરવતા (૩) નીચે આપેલા વાક્યમાંથી નામપદ શોધો. (૧) આસપાસના ગામમાં સુગંધ ફેલાઈ ગય. (૪) નીચે આપેલ વાક્ય વાંચી પ્રશ્નનો જવાબ લખો. (૧) મારી પાસે સો રૂપિયા છે.	
(૫) નીચે આપેલ વાક્ય વાંચી પ્રશ્નનો જવાબ લખો. (૧) “મારી છેલ્લી ઈચ્છા બાદશાહ સલામતનાં દર્શન કરવાની છે.” આ વાક્ય કયા પાઠમાંથી લેવામાં આવ્યું છે અને તેનો સાહિત્ય પ્રકાર જણાવો.	
(૬) નીચે આપેલા ધર્મના નામની સામે ધર્મગુરુ અને ધર્મગ્રંથનું નામ લખો. (૧) હિંદુ	

પ્ર. ૫ (અ) નિબંધ લખો. (ગમે તે એક)	(૦૮)
(૧) વર્ષાત્મકતું	
(૨) ગામડાનું જીવન	
(૩) વિદ્યાર્થી અને શિસ્તપાલન	
(બ) પાત્ર પરિચય આપો. (ગમે તે બે)	(૦૪)
(૧) રવિશંકર મહારાજ	
(૨) કહેળ સંગ	
(૩) બિરબલ	
(ક) નીચેના પ્રશ્નનો જવાબ વિચારીને લખો.	(૦૧)
(૧) જાહેર સ્થળોની સ્વચ્છતા જાળવવા તમે શું કરશો ?	
(૮) સુચના મુજબ કરો.	
* નીચેની પંક્તિના શાઢો આડા અવળા થઈ ગયા છે તેને યોગ્ય કમમાં ગોઠવો અને મૂળ પંક્તિ ફરીથી લખો.	
(૧) ! સાવધ પગલે રહીને પગલે જા પ્રેમળતા પ્રગટાવ્યે.	

ઘોરણા - ૬ અભ્યાસક્રમ દ્વિત્યિ સત્ર - 2019-20 વિષય : ગુજરાતી
પ્રશ્નપત્રનું માટે - 2019-20 કુલ ગુણા : ૭૦

પ્ર.૧ (અ) પાઠ્યપુસ્તકને આધારે નીચે આપેલા વિધાનોનો સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી તેનો ક્રમ અક્ષર ☐ માં લખો.	(૧૫)
(૧) કવિ સર્વ દુઃખોનું ઔષધ કોને ગણાવે છે ?	
(A) દ્યાભાવ (B) કરુણા (C) મૈત્રીભાવ (D) સદ્ભાવ	
(૨) જન્મદિનની શુભેચ્છા માટે લખાયેલા સુભાષિતમાં કોનું નામ હતું ?	
(A) રેવતી (B) વરુણ (C) અમી (D) સિન્ધુ	
(૩) સીતાના સ્વયંવરમાં મૂકેલું ધનુષ્ણનું નામ શું હતું ?	
(A) ગાંધીજિ (B) પરાશર (C) અનુષ્ઠા (D) અંબક	
(૪) લહિયો કેવી રીતે ઘડાય છે ?	
(ા) બોલતાં (B) સાંભળતા (C) વાંચતાં (D) લખતાં	

- (૫) પાક બાંધવા માટે વપરાતુ ચાદર જેવું કપડું – શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ કયો છે ?
 (A) કણસ (B) પણી (C) કુંજાદિયુ (D) રજાઈ
- (૬) વિષય, વિપદ, વિનંતી, વિશિષ્ટ – શબ્દોને શબ્દાકોશના કમમાં ગોઠવતા ગ્રીજા સ્થાને કયો શબ્દ આવે ?
 (A) વિષય (B) વિપદ (C) વિનંતી (D) વિશિષ્ટ
- (૭) ‘ગોદરુ’ શબ્દનો શો અર્થ થાય ?
 (A) પાદર (B) પોલાણ (C) ગોદરું (D) ગામહું
- (૮) લીમડો ઉપયોગી ઝડ છે – રેખાંકિત સંજ્ઞાનો પ્રકાર કયો છે ?
 (A) વ્યક્તિવાચક (B) ગુણવાચક (C) જાતિવાદ (D) સમૂહવાચક
- (૯) હિમાલય, પાણી, સરઘસ, સુખ–શબ્દોમાંથી ભાવવાચક સંજ્ઞા સૂચવતો શબ્દ કયો છે ?
 (A) સરઘસ (B) હિમાલય (C) સુખ (D) પાણી
- (૧૦) મેહુલ અણીવાળી પેન્સિલથી લખે છે – વાક્યમાં વિશેષ સૂચક શબ્દ કયો છે ?
 (A) મેહુલ (B) અણીવાળી (C) પેન્સિલ (D) લખે છે
- (૧૧) એક સંન્યાસી શાંતિથી ચાલ્યા આવે છે – આ વાક્યમાં કયો શબ્દ કિયાવિશેષણ સૂચવે છે ?
 (A) સંન્યાસી (B) શાંતિથી (C) ચાલ્યા (D) આવે છે
- (૧૨) નીચેનામાંથી કયું જોડકું સમાનાર્થી શબ્દોનું છે ?
 (A) જલધિ–ઉદ્ધિ (B) પાપ–પુણ્ય (C) વૃક્ષ–તરુવર (D) અન્ય–બીજું
- (૧૩) ‘કાલ્યનિક’ શબ્દનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ કયો છે ?
 (A) કલ્યિત (B) વાસ્તવિક (C) વાક્ષણિક (D) તાર્કિક
- (૧૪) તાઓ પાસે કાટવાળો સિકકો હતો – વાક્યમાં વિશેષણ સૂચવતો શબ્દ કયો છે ?
 (A) તાઓ (B) કાટવાળો (C) સિકકો (D) પાસે
- (૧૫) લોકસમૂહ દ્વારા રચાયેલું અને પરંપરીથી ગવાતા આવેલા સાહિત્ય પ્રકારને શું કહેવાય ?
 (A) પ્રાર્થનાગીત (B) લોકગીત (C) ગીર્ભિગીત (D) ભાવગીત

પ્ર. ૨ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના છ થી સાત વાક્યમાં મુદ્દાસર જવાબ લખો.

(ગમે તે એક)

(૧૦)

- (૧) દુકાનદારને યુવકની કઈ ખુમારી સ્પર્શી ગઈ ?
- (૨) રવિશંકર મહારાજના કાર્યથી સમાજના લોકોને શો લાભ થયો ? ?
- (૩) બેખ્ક અને તેમના મિત્ર નિરંજનને પત્ર જાહુરી કેમ લાગ્યો ?
- (૪) ‘સાગરકાંઠાનો પ્રવાસ’ પાઠમાં ગુજરાતના દરિયાકાંઠાના ક્યાં ક્યાં સ્થળોનો ઉલ્લેખ થયો છે ?
- (૫) ઘવલે કલમના બદલે બોલપેન થી લખવાના ક્યા ફાયદા બતાવ્યા ?
- (૬) બાદશાહને પોતાનો દહાડો બગડશે એવું કેમ લાગ્યું ?

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના બે-અણ વાક્યમાં જરૂરાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૦૫)

- (૧) ભારતની ભૂમિને કવિ માતા તરીકે કેમ સંબોધે છે ?
- (૨) મહેનતની મોસમ કાવ્યમાં લોકોના હૈયામાં આનંદ શા માટે છિવાઈ ગયો છે ?
- (૩) પગલે પગલે કાવ્યમાં કવિ હિંમત ખોવાની શા માટે ના પાડે છે ?
- (૪) વાંસળીની શોભા વધારવા તેના ઉપર શું શું મૂકવામાં આવ્યું છે ?
- (૫) ભગવાન શીવને સીતામાતાએ શી પ્રાર્થના કરી ?
- (૬) ગુજરાત મોરી મોરી રે...કાવ્યમાં ગુજરાતના ક્યા ક્યા પ્રદેશોનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે ?

પ્ર. ૩ (અ) નીચે આપેલી કાવ્યપંક્તિ પુર્ણ કરો.

(૦૨)

મળતા મળી ગઈ.....

.....મોતીની છોળે નવરાવતી.

અથવા

કાવ્યપંક્તિનો ભાવાર્થ લખો.

આલાલીલા વાંસળિયા રે વથતું,
એની રે ઉત્તરાંતું રે પ્રભુજીની વાંસળી રે લોલ,
આવ્યા આવ્યા ઓતરા દશના મેહ,
પાંદરડાં ખેતરડાં રે હરિ કેરાં છલી વળ્યા રે લોલ.

(બ) સુચના મુજબ લખો. (૦૮)

- * સરસ નિબંધ લખવાની શક્તિ વિકસાવવા માટે આપણે શું કરવું જોઈએ ?
- * ‘આપણા ઘડવેયા બાંધવ આપણે હો છુ’ – પંક્તિનો વિચાર વિસ્તાર કરો.
- * નીચેના રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ લખી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો.

(૧) વાતોના વડા કરવા –

(૨) દિલનો ટુકડો હોવું –

- * નીચે આપેલા વાક્યો કયા પાઠ કે કવિતામાંથી લેવામાં આવ્યા છે અને તેનો સાહિત્ય પ્રકાર લખો.

(૧) નમણી પનિહારી ને ભીને અંબોડલે.

(૨) દ્વારકાનું ત્રિલોક મંદિર સમુદ્ર કિનારાની શોભા છે.

(ક) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૦૫)

(૧) રેલવે સ્ટેશન ચિત્રપાઠમાં કયા કયા સ્ટોલ નજરે પડે છે ?

(૨) કળહસંગ ગાહું જોડીને કયાં ગયા હતા ?

(૩) શિવ ઉમિયાની સ્તુતિ કોણે કરી ?

(૪) સોમનાથનું પ્રભાસક્ષેત્ર કઈ વિશેષતા ધરાવે છે ?

(૫) કથણી સીમાઓ શેનાથી ઘેરાયેલી છે ?

(૬) જવેરચંદ મેધાણીએ રવિશંકર મહારાજને ‘માણસાઈના દીવા’ કેમ કહ્યાં ?

પૃ.૪ (અ) ગમે તે એક વિશે લખો. (૦૫)

(૧) પદ્યાર્થગ્રહણ

ભોમિયા વિના મારે, ભમવા’તા તુંગારા,

જંગલની કુંજ કુંજ જોવી હતી.

જોવી’તી કોતરોને જોવી’તી કંદરા.

રોતા જરણાંની આંખ લ્હોવી હતી;

સૂના સરવરિયાની સોનેરી પાળે,

હંસોની હાર મારે ગણવી હતી;

ડાળે જૂલંત કોક કોકિલાને માળે,

અંતરની વેદના વણવી હતી.

પદ્ય વાંચી સમજુ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

- (૧) કવિએ કોના વગર જંગલમાં ફરવું હતું ?
- (૨) જંગલમાં કવિએ શું જોવું હતું ?
- (૩) વૃક્ષની ડાળીએ કોનો માળો છે ?
- (૪) કવિએ સરોવરની પાણે કોની ગણતરી કરવી છે ?
- (૫) ભોમિયા વિના કવિએ કયાં કયાં ફરવું છે ?

અથવા

મુદ્દા પરથી વાર્તા લખો.

રાજકુમારીનો સ્વયંવર – અડયા કે સુંધ્યા વગર હાર જોવો – હાર સાચાં કૂલો કે બનાવટી કૂલોનો છે તે બતાવવાની શરત – ઘડાં રાજકુમારોનું નિષ્ઠળ જવું – એક બુદ્ધિશાળી રાજકુમાર – બારી ખોલવી – મધમાખીનું સાચા કૂલ પર બેસવું – પરિણામ – બોધ – શીર્ષક.

(બ) સુચના મુજબ કરો.

(૦૫)

(૧) વાક્યના અર્થને આધારે તેને માટે વપરાતી કહેવત વાક્યની સામે લખો. (૦૨)

૧. જાઝા જણા ભેગા મળે તો

કામ જટ પૂરું થાય.

૨. બીજાની આશા રાખવાથી નિરાશ થવું પડે છે.

(૨) નીચેનાં વાક્યોમાંથી કિયાપદ શોધી તેની મૂળ જગ્યા પર મૂકી વાક્ય ફરીથી લખો.

(૦૨)

૧. ચારેબાજુ હતાં પંખીઓનાં વીખરાયેલા પીછાં

૨. તમે વાપરી હશે લાકડામાંથી બનાવેલી કાંસકી.

(૩) ‘મા’ શબ્દ સાથે સંકળાયેલા ચાર શબ્દો લખો.

(૦૧)

(ક) પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ)

(૦૫)

૧. ખેતીકામમાં ઉપયોગી ચાર સાધનો કયા છે ?

૨. હરભયંદે કોના અવસાનના પત્રો લખ્યાં ?

૩. શિરામણ સમયે સેનાપતિએ શા સમાચાર આપ્યાં ?

૪. કચ્છનું નામ કેવી રીતે પડ્યું ?

૫. દાદા મેકરણ કોણ હતા ?

૬. સંત પુરુષોનું જીવન કેવું હોય છે ?

પ્ર. ૫ (અ) નિબંધ લખો. (ગમે તે એક) (૦૬)

૧. માતૃપ્રેમ

૨. મારો શોખ

૩. ગૌરવશાળી ગુજરાત

(અ) ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે એક) (૦૨)

૧. કચ્છના જોવાલાયક સ્થળો

૨. ખેતીનું મહાત્વ

(ક) નિરંજનની જગ્યાએ તમારી પાસે જાહેરી પત્ર આવી જાય તો તમે (૦૨)

શું કરો ?

ઘોરણા - ૬

અભ્યાસક્રમ પ્રથમ સત્ર
2019-20

વિષય : સામાજિક
 વિજ્ઞાન

માસ	પ્રકરણ	નકશાપૂર્તિ	પ્રોજેક્ટ કાર્ય
જૂન	1. ચાલો, ઈતિહાસ જાહીએ	—	-પ્રાચીન અને આધુનિક ઓળખોના ચિત્રો અને માહિતી મેળવીને લખો.
જુલાઈ	2. આદિમાનવથી સ્થાયી જીવનની સર્કાર	—	-પ્રાચીન અને આધુનિક ભોજન, રહેઠાણ, પોશાક વિશે માહિતી મેળવીને લખો.
	7. આપણું ઘર પૃથ્વી 15. સરકાર	—	—
ઓગસ્ટ	3. પ્રાચીન નગરો અને ગ્રંથો 10. પૃથ્વીના આવરણો	—	- મોહેં-જો-દડો વિશે માહિતી મેળવીને લખો.
સપ્ટેમ્બર	4. ભારતની પ્રારંભિક રાજ્યવ્યવસ્થા 11. ભૂમિસ્વરૂપ	—	- વિવિધ જવાણામુખી (જવાણામુખીના પ્રકાર) વિશે માહિતી મેળવી લખો.
ઓક્ટોબર	12. નકશો સમજાએ	ભારતના નકશામાં રાજ્યો, રાજ્યની રાજ્યાની, કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશો, પાડોશી દેશો, સાગર, મહાસાગરો, નદીઓ દર્શાવો.	- રૂટ સંશાઅને ઓળખી રૂટ સંશાઅં દોરો.

ધોરણ - ૬

અભ્યાસક્રમ દ્વિતીય સત્ર
2019-20

વિષય : સામાજિક
 વિજ્ઞાન

માસ	પ્રકરણ	નકશાપૂર્તિ	પ્રોજેક્ટ કાર્ય
નવેમ્બર	5. શાંતિની શોધમાં બુદ્ધ અને મહાવીર		-ગૌતમ બુદ્ધ અને મહાવીર સ્વામી વિશે સચિગ્ન માહિતી મેળવો અથવા જીવનપ્રસંગ વર્ણવો.
ડિસેમ્બર	6. મૌર્યયુગ : ચંદ્રગુપ્ત અને સમાટ અશોક 13. ભારત : ભૂપૃષ્ઠ, આખોહવા વનસ્પતિ અને વન્યજીવન 16. સ્થાનિક સરકાર	ભારતના નકશામાં નહીંઓ, વિવિધ જંગલ પ્રદેશો, સાગર, મહાસાગર ઉચ્ચ પ્રદેશો, મેદાન, રાજ્યની રાજ્યાંત્રી, કેન્દ્રસાસિત પ્રદેશો દર્શાવો.	- મૌર્યવંશ અને કલિંગના બુદ્ધ વિશે માહિતી મેળવી લખો. - કોઈપણ પાંચ વૃક્ષો અને તેના ઉપયોગો લખો. - તમારા ગામ કે શહેરની સ્થાનિક સકાર વિશે માહિતી મેળવી લખો.
જાન્યુઆરી	7. ગુપ્તયુગ અને અન્ય શાસકો 14. વિવિધતામાં એકતા	—	-તમનો ગમતા કોઈપણ એક રાજ્યના ધર્મ, ભાષા, પોષાક, નૃત્ય, ખોરાક, વિશે સચિગ્ન માહિતી મેળવો.
ફેબ્રુઆરી	8. ભારતની ભવ્યતા 17. જીવનનિર્વાહ	—	-ભારતની પ્રાચીન અને આધુનિક ખેતી વિશે માહિતી મેળવો.
માર્ચ	પુનરાવર્તન		—

ધોરણ - ૬	પ્રથમ સંત્રાણ લેખિત પરીક્ષાનું માટેખું-૨૦૧૮-૨૦	વિષય-વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન કુલ ગુણ-૮૦
	અભ્યાસક્રમ : જૂન થી ઓક્ટોબર	
પ્રશ્ન-૧	પાઠ્યપુસ્તકના આધારે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી તેનો કુમ અંકર આપેલા ☐ માં લખો.	(20)
પ્રશ્ન-૨	(અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર એક-બે વાક્યમાં લખો. (ગમે તે સાત) (બ) નીચે આપેલા વિધાનોના કારણો લખો. (ગમે તે ચાર)	(07)
પ્રશ્ન-૩	(અ) તર્ફાવત લખો. (ગમે તે એક) (બ) વ્યાખ્યા લખો. (ગમે તે ત્રણ) (ક) નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (ગમે તે પાંચ)	(02)
પ્રશ્ન-૪	(અ) મને ઓળખો. (બ) બંધ બેસતા જોડકાં જોડો. (ક) ઢંગનોંધ લખો. (ગમે તે બે)	(04)
પ્રશ્ન-૫	(અ) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં લખો. (બ) રૂંધ સંશાઓ દોરો. (ક) ભારતના રેખાંકિત નકશામાં આપેલી વિગતો દર્શાવો.	(05)
		(04)
ધોરણ - ૬	લેખિત પરીક્ષા-૨૦૧૮-૨૦ (નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર)	
	વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન	અભ્યાસક્રમ : જૂન થી ઓક્ટોબર
		કુલ ગુણ - ૮૦
પ્ર-૧	પાઠ્યપુસ્તકને આધારે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી તેનો કુમ અંકર આપેલા ☐ માં લખો.	(20)
(૧)	પ્રાચીન સમયમાં માનવી શેના ઉપર લખાણ કરતો હતો. ? (A) ભૂર્જ વૃક્ષની આંતર છાલ (B) કાગળ (C) કાપડ (D) ચામડું	☐
(૨)	આદિમાનવનું જીવન કેવું હતું ? (A) નગર વસાહતનું જીવન (B) ભટકતું જીવન (C) ગ્રામીણ વસાહતનું જીવન (D) સ્થાયી જીવન	☐
(૩)	હડપીય સભ્યતાનું કૃષિકાંતિનું મથક ક્યું નગર હતું ? (A) મોહે-ઝો-દરો (B) કાલિબંગાન (C) ઘોળાવીરા (D) લોથલ	☐
(૪)	મહાજનપદો કયા કાળમાં હતાં ? (A) વૈદિક (B) અનુવૈદિક (C) આધુનિક (D) મધ્યકાવીન	☐
(૫)	સૂર્યથી સૌથી નજીકનો ગ્રહ ક્યો છે ? (A) પૃથ્વી (B) શુક (C) નેપ્યુન (D) ભુધ	☐

- (6) પૃથ્વી પર સૂર્યગ્રહણ કોના અંતરાયથી જોવા મળે છે ?
 (A) ચંદ્ર (B) પૃથ્વી (C) સૂર્ય (D) બુધ
- (7) વાતાવરણમાં કયા વાયુનું પ્રમાણ ખૂબ ઓછું હોય છે ?
 (A) ઓક્સિજન (B) ઓરોન (C) નાઇટ્રોજન (D) હાઇડ્રોજન
- (8) ભારતનો સાતપુડા પર્વત કયા પ્રકારનો પર્વત છે ?
 (A) ગેડ (B) ખંડ (C) જવાળામુખી (D) અવશિષ્ટ
- (9) ભારત દેશ કયા ગોળાધંમાં આવેલો છે ?
 (A) દક્ષિણ-પૂર્વ (B) ઉત્તર-પૂર્વ (C) ઉત્તર-પશ્ચિમ (D) દક્ષિણ-પશ્ચિમ
- (10) આપણા દેશમાં ચૂંટાયેલી સરકારની મુદ્દત સામાન્ય રીતે કેટલા વર્ષની હોય છે ?
 (A) બે (B) સાત (C) પાંચ (D) ત્રણ
- (11) નીચેના પૈકી કયો પ્રાચીન ઇતિહાસ જાણવા માટેનો સ્થોત્ર નથી ?
 (A) વાહનો (B) અભિલેખો (C) તાપ્રાપત્રો (D) ભોજપત્રો
- (12) ભીમબેટકા કયા રાજ્યમાં આવેલું છે ?
 (A) ગુજરાત (B) મધ્યપ્રદેશ (C) ઉત્તરપ્રદેશ (D) બિહાર
- (13) ઝગવેદમાં કેટલા મંડળો છે ?
 (A) 10 (B) 15 (C) 4 (D) 12
- (14) જનપદોમાં કેટલા પ્રકારની રાજ્યવ્યવસ્થા સ્થાપિત હતી ?
 (A) ચાર (B) ત્રણ (C) બે (D) એક
- (15) સૂર્યનો કાંતિવૃત્ત વિષુવવૃત્તને વર્ષમાં કેટલી વાર છેદ છે ?
 (A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર
- (16) પૃથ્વીના મુખ્ય કેટલાં આવરણો છે ?
 (A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) પાંચ
- (17) પૃથ્વીની સપાઈના આશોરે કેટલા ટકા વિસ્તારમાં પર્વતો આવેલા છે ?
 (A) ૧૮% (B) ૨૫% (C) ૪૪% (D) ૫૫%
- (18) હવાંગહોનું મેદાન કયા પ્રકારનું મેદાન છે ?
 (A) ઘસારણ (B) સંરરચનામક (C) નિક્ષેપણ (D) સમતલ
- (19) નકશાઓમાં રેલમાર્ગ દર્શાવવા કયો રંગ વપરાય છે ?
 (A) લીલો (B) કાળો (C) લાલ (D) પીળો
- (20) લોકશાહી શાસનવ્યવસ્થામાં મહત્વનું અને આગવું સ્થાન કોણ ધરાવે છે ?
 (A) મતદાર (B) સરકાર (C) શાસક (D) પ્રજા

પ્ર-૨	(અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર એક-બે વાક્યમાં લખો. (ગમે તે સાત) (07)
(1)	ભારતના સૌથી જૂના સિક્કા કયા છે ?
(2)	પથ્થરના તીક્ષ્ણા ઓજારો કયા સ્થળોએથી મળી આવ્યાં છે ?
(3)	વેદ કેટલા અને કયા-કયા છે ?
(4)	ગાડારાજ્ય એટલે શું ?
(5)	પૃથ્વી પરના મુખ્ય આવરણો કયાં કયાં છે ?
(6)	પર્વત એટલે શું ?
(7)	સિંહુભીજા સભ્યતાના લોકો કયા પ્રકારના વાસ્થો બનાવતા હતાં ?
(8)	જીવસૂષિંમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?
	(બ) નીચે આપેલા વિધાનોના કારણો લખો. (ગમે તે ચાર) (08)
(1)	ઇતિહાસમાં સમયનું ખૂબ મહત્વ છે.
(2)	અજિનના ઉપયોગે આદિમાનવના જીવનમાં કાન્તિકારી પરિવર્તન કર્યું.
(3)	પ્રાચીન ભારતના લોકો માટીના વાસ્થોનો ઉપયોગ વિશેષ પ્રમાણમાં કરતા હશે.
(4)	દિવસ-રાતમાં તફાવત પડે છે.
(5)	લોકશાહીમાં લોકોને કેન્દ્રસ્થાને મનાય છે.
પ્ર-૩	(અ) તફાવત લખો. (ગમે તે એક) (02)
(1)	રાજશાહી રાજ્યવ્યવસ્થા અને લોકશાહી રાજ્યવ્યવસ્થા
(2)	ઉચ્ચપ્રદેશ અને મેદાન
	(બ) વ્યાખ્યા લખો. (ગમે તે ત્રણ) (03)
(1)	અભિલેખ (2) વાતાવરણ (3) અખાત (4) ઘનાવરણ
	(ક) નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (ગમે તે પાંચ) (10)
(1)	ઇતિહાસ જીણવાના સ્વોત કયા-કયા છે ?
(2)	હડ્ડીય પ્રાણી સર્જનશક્તિ અને કલાકારીગરી રમકડાં વ્યક્ત થાય છે.- વિધાન સમજાવો
(3)	પૃથ્વીની ગતિઓ કેટલી છે ?
(4)	પૃથ્વી પર રહેતા જીવો અને વનસ્પતિને પાણી વિના ચાલતું નથી. આ વિધાન સમજાવો.
(5)	ભૂમિસ્વરૂપ કોને કહેવાય ?
(6)	સરકારના મુખ્ય પ્રકાર કેટલાં અને કયા કયા છે ?
પ્ર-૪	(અ) મને ઓળખો. (04)
(1)	હું અમદાવાદ જિલ્લામાં ઘોળકા તાલુકામાં ભોગાવો નદીના કિનારે આવેલું છું.
(2)	હું ભૂખરા રંગના ચિત્રિત વાસ્થો છું.
(3)	મને ઓળંગતા તારીખ બદલવી પડે.
(4)	સૌર પરિવારમાં હું એક જ એવો ગ્રહ છું જેને જીવાવરણ મળ્યું છે.

(બ) બંધ બેસતા જોડકાં જોડો.		(05)
અ વિભાગ	બ વિભાગ	
(1) B.C.	(1) ગામ કે શહેર માટે કાર્યભાર સંભળે છે	
(2) ગાંધાર	(2) ઈંલેન્ડ	
(3) સ્થાનિક સરકાર	(3) ઈ.સ.પૂર્વ	
(4) ગ્રનિય રેખા	(4) મેહરગઢ	
(5) ભારતનું સૌથી પ્રાચીન ગામ	(5) ઈસવીસન	
(ક) ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)	(6) તક્ષશીલા	
(1) અભિલેખો		(06)
(2) મેહરગઢ		
(3) નિક્ષેપણનું મેદાન		
પ્ર-૫	(અ) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં લખો.	(05)
(1)	પાપાણાયુગમાં પથ્યરના હથિયારોનો ઉપયોગ થતો હતો.	
(2)	હડપીય સભ્યતા મિસર સભ્યતાની સમકાળીન માનવામાં આવે છે.	
(3)	અદાલત સરકારને વિવિધ મુદ્દાઓ માટે સૂચન કે આદેશ કરી શકે છે.	
(4)	લોકશાહીમાં લોકોના હાથમાં સત્તા છે.	
(5)	ઘોળાવીરામાં વરસાદના પાણીના સંગ્રહની વ્યવસ્થા હતી.	
(બ) રૂંડ સંજ્ઞાઓ દારો.		(06)
(1)	ઘાટ	
(2)	નદી પરનો બંધ	
(3)	દીવાદંડી	
(4)	દેશની રાજ્યાની	
(5)	જંગલો	
(6)	પોલીસ-સ્ટેશન	
(ક) ભારતના રેખાંકિત નકશામાં આપેલી વિગતો દર્શાવો.		(04)
(1)	કચ્છનો અખાત	
(2)	બંગાળનો ઉપસાગર	
(3)	નર્મદા નદી	
(4)	કાવરો નદી	
(5)	ભારતની રાજ્યાની	
(6)	ગુજરાતનું પાટનગર	
(7)	કેરલ	
(8)	મધ્યપ્રદેશ	

ધોરણ - ૬

વાર્ષિક પરીક્ષાનું માટેખું-૨૦૧૯-૨૦
અભ્યાસક્રમ : જૂન થી માર્ચ

વિષય-વિષય :
સામાજિક વિજ્ઞાન
કુલ ગુણ-૭૦

- પ્રશ્ન-૧ પાઠ્યપુસ્તકના આધારે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી તેનો (15)
કુમ-અક્ષર આપેલા માં લખો.
- પ્રશ્ન-૨ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર એક-બે વાક્યમાં લખો. (ગમે તે સાત) (07)
(બ) નીચે આપેલા વિધાનોના કારણો લખો. (ગમે તે ચાર) (08)
- પ્રશ્ન-૩ (અ) મને ઓળખો. (02)
(બ) વ્યાખ્યા લખો. (ગમે તે ત્રણ) (03)
(ક) નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (ગમે તે પાંચ) (10)
- પ્રશ્ન-૪ (અ) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં લખો. (04)
(બ) બંધ બેસતા જોડકાં જોડો. (05)
(ક) ઢૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (06)
- પ્રશ્ન-૫ (અ) પાત્ર પરિચય લખો. (ગમે તે ત્રણ) (06)
(બ) ભારતના રેખાંકિત નકશામાં આપેલી વિગતો દર્શાવો. (04)